

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,

hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Iparfejlesztés.

Pécs, 1898. november 5.

Azt mondja a Pécsi Napló mai számában, hogy ne politizáljunk olyan sokat, hanem inkább teremtünk iparvállalatokat, a melyek nemcsak megszorítják a népeséget, hanem el is tartják azt. Csodálatos, — úgymond F. M. úr, a P. N. cikkezője — hogy míg közjogunk elvi nagy kérdései a legutolsó malom alatti szűrős politikus agyában is tűrhető világosságban állanak és közgazdasági bajaink orvosszereit tűrhető tájékozottsággal hirdetik és követelik, addig a gyakorlati életben ez elvek és orvosszerek gyakorlati megvalósítása és alkalmazása terén is egyesek, a közhatóságok, a társadalom részéről alig történik valami.

Teljesen igazat adunk ebben F. M. úrnak s vele együtt konstatáljuk, hogy az alkotmány helyreállítása óta letelt harminc év munkássága iparunk fejlesztésére és biztosítására nem áll arányban iparunk elmaradottságával és szükségleteivel. De vajjon mi ennek az oka? A mi meggyőződésünk szerint semmi esetre sem az, hogy mindenki politizál, hanem előbb az, hogy azok is, akik közgazdasági bajaink orvosszereit tűrhető tájékozottsággal fölismerték magánkörben, kaszinóban, vagy akár a malom alatt, mikor a politikában nemcsak úgy suba alatt beszélgetni, hanem a politikai jogokat az ország érdekében érve nyesíteni is kell, gyávaságból vagy önérdékből annak a kormánynak a szekerét tolják, amely közgazdasági bajaink fölismert orvosszereit határozottan elutasítja magától s teljes erejével azon van, hogy alárendelt gyarmati függésében még a törvény igaz értelmének elcsavarásával is örök időkre megtartsa az országot.

Mert hát mi okozza azt, hogy kereskedőink és vállalkozóink nem igyekeznek hazai ipartelepeket létesíteni, hanem elárastják az itteni piacot selejtes osztrák gyártmányokkal és iparcikkokkal, a közönség pedig a helyett, hogy keresné és meg-

követelne a helyi, vagy hazai terméket, örül, ha külföldi terméket vásárolhat?

Nem kell hozzá valami nagy államtani, vagy nemzetgazdasági tudomány, hogy ennek egyedüli okát megtaláljuk abban a vámszövetségben, amely hazánkat, mint földmivelő országot teljesen kiszolgáltatja a fejlett iparral bíró Ausztriának s a mikor a kormány támogatói azért lelkesülnek a vámunió föntartásáért, mert Ausztria és Magyarország egymásra vannak utalva, amaz, hogy ipari készítményeit, ez, hogy nyersterményeit elhelyezhesse: akkor ezek határozottan amellett foglalnak állást, hogy Magyarország minden időkre maradjon meg egyoldaluan nyerstermelő országnak, mert ha az iparfejlesztés közös vámterületen lehetséges volna is, az nem lenne tanácsos, nehogy az osztrák ipart itteni biztos piacáról kiszorítva, kevésbé kívánatosá tegyék Ausztriára a vámuniót, amely a mi mezőgazdaságunk termékeinek — szerintük — az egyetlen lehetséges piacot biztosítja.

De ha akarnók, sem fejleszthetjük iparunkat a vámszövetségben még annyira sem, hogy a belföldi fogyasztást magyar iparcikkokkal fődzhessük. Az a sok millió tehát, amely a P. N. cikke szerint csak a pécsi pénzüzetekben hever, nem azért nem keres elhelyezést ipari vállalatokban, mert a tőkepenzeseket annyira elfoglalja a politika, hogy pénzeiknek ilyen elhelyezése iránt érzékük ne lenne, vagy a P. N. szerint az alkotásban tunyák és tehetetlenek, vagy a legjobb esetben tapasztalatlanok és tétovázók lennének, hanem azért, mert a fejlett osztrák ipar korlátlan konkurenciája mellett az új magyar iparvállalatokba fektetett pénz nemcsak nem biztosítja még azt a csekély jövedelmezőséget sem, amit a tőke a takarékpénztáraktól élvez, de maga a tőke is a legnagyobb mértékű veszélyeztetésnek van kitéve.

A pénz nem politizál, hanem keresi a biztos és jövedelmező elhelyezést. Ha iparvállalatokban hasonló biztonság mellett nagyobb jövedelmezőséggel kecsegtetne,

mint a takarékpénztárakban, bizony nem kellene azt a hazafiságra appellálva ösztökélni iparvállalatok létesítésére.

Mesterségesen pedig iparunk jövedelmezőségét biztosítani nem lehet. A mai nemzedék már meg sem érti azt a nemzeti fölbuzdulást, amely a negyvenes években egyetlen nagy szövetségbe egyesítette az egész nemzetet, a mikor nemcsak hirdette, de tényleg keresztül is vitte minden magyar család, hogy háza küszöbén állította föl a vámsorompókat az idegen gyártmányok ellen.

A mai praktikus nemzedék ott szerzi be szükségleteit, ahol azokat jutányosabban kapja s nem hajlandó ruházataért, háztartási cikkeiért több pénzt áldozni csak azért, hogy magyar gyártmányokat szerezhessen be. Pedig a fejlett osztrák ipar az ő századok óta biztosított fogyasztó közönségével és a mieinknél sokkal előnyösebb munkabéri viszonyaival mindaddig szabadon nyomhatja le a kezdet nehézségeivel küzdő iparunk forgalmi értékét, míg módunkban nem lesz közbenső vámokkal az osztrák iparcikkek korlátlan beözönlését megfelelőleg mérsékelni.

De mit akar a kormány? Mikor magának a hatvanhetes törvénynek világos rendelkezése kizárja a vámközösség föntartását, mert ezt csak Ausztria alkotmányos képviselőitől hozzájárulásával mondja lehetségesnek, akkor meg akarja csinálni a közönséget egyoldaluan, támaszkodva az osztrák népképviselőlet szétkergetésével törvényellenesen alkalmazásba veendő 14-ik §. abszolutisztikus rendelkezésére.

S azok, akik panaszkodnak, hogy a mostani viszonyok közt a magyar közönség az osztrák gyártmányok beözönlése által adófizetőjévé lesz a külföldnek s a külföldi árucikk vásárlásával a külföldi munkás bérét is ő fizeti meg, azok kigyót-békát kiáltanak az ellenzékre, a mikor elszánt harcot folytat a kormány ellen, hogy ezt gyarmati függésünk föntartására irányuló mesterkedéseiben megakadályozza.

A ki pénzt akar takarítani

az csak a „Kék csillag“-nál vásároljon.

A legdivatosabb selymek, női posztó még nem létezett olcsó árban. Bársony parget ezelőtt 40, most 30 kr. méterje. Vászón, kanavász és minden **fehérnemű** olcsóbb, mint gyári árban.

Szmirna-szőnyegek 5 frttól 30 frtig. — Karácsonyi és újévi ajándékok sehol a világon nem kaphatók oly olcsón, mint

Steiner Antal,

a „Kék Csillag“ tulajdonosánál,
Ferenciek-u., Sipőcz-ház.

Nem az a baj, jó urak, hogy sokat politizálunk, hanem az, hogy politizálásunk tanulságairól megfeledkezünk, a mikor azoknak érvényt kellene szerezniünk. Így vagyunk mi a parlamentben és azon kívül egyaránt. A parlamenti folyosón ép úgy, mint a kázinóban, kávéházban panaszkodunk, benn a törvényhozás termében s kinn a szavazó urnánál pedig hűségesen szavazunk arra a kormányra, a mely a felpanaszolt állapotoknak minden áron való föntartásán meszterkedik.

Sok hühó semmiért.

(Meggzúnt sajtópör.)

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. nov. 5.

A pécsi esküdtekre jó csillag jár az idén. Valahány sajtóügyi feljelentés érkezett be még ez évben a sajtóbírósághoz, mindannyi megzúnt még a vizsgálati eljárás folyamán s végtárgyalásra egyik sem került. A bepanaszoltak mindig kiegyeztek a feljelentőkkel ötven percentre, vagyis nem vitték az ügyet az esküdtszék elé, hanem megelégedtek a privátim nyújtott elégtétellel. A mai sajtópör vádlottja azonban nem kisebb személyiséget, mint a miniszterelnöki bársonyszék ez idő szerinti bírlalóját s nem magasabb intézményt, mint az öszkormányt sértette meg. Neki hát nehéz lett volna ötven percentre kiegyezni. Azonban azt tartotta — a mit Bánffyék a kiegyezés kérdésében — hogy a ki időt nyer, az életet is nyer és húzta-halasztotta a dolgot a vizsgálat során s bizony sok tinta és papiros elfogyasztódott az ügyében. Mikor aztán végtárgyalásra került a sor, még akkor is meg volt a számára a kiegyezés, ha nem is ötven, node hetvénöt százalékra. Mert az esküdtszék előtti bocsánatkérés sajtóügyi eljárásunk szerint olyan elégtétel, melylyel a miniszterelnök és az öszkormány is megelégedhetnek, bírósági határozatot vonván maga után, melyben ő felsége a király nevében vétetik tudomásul a sértő által a sértett félnek nyújtott elégtétel. Így történt aztán, hogy az esküdtek ma is megszabadultak egy végtárgyalás végigszenvedésétől, bár azért másfélórát tartott, míg a formalitásokon túlestek és mehettek — villáreggelire.

Tudósításunk az ügyről a következő:

Egynegyedtiz óra volt, mikor a bíróság

tagjai bevonultak a végtárgyalási terembe s az elnöki csengő szava beszólította a negyedik negyedévre beosztott harminchat esküdtet. A bíróság Sável Kálmán kuriai bíró, törvényszéki elnök elnöklete alatt Jobst Béla dr. és Peitler Imre dr. törvényszéki bírákból állt; a vádat Zsolnay György kir. főügyési helyettes képviselte; a vádlott Ballier Sándor védő nélküli jelent meg.

Az elnök megnyitván a végtárgyalást, bejelentette, hogy tárgyalatni fog báró Bánffy Dezső miniszterelnök és az öszkormány sérelmére Ballier Sándor által sajtó útján elkövetett nyilvános rágalmazás és becsületsértési ügy. Mindenekelőtt

az esküdtszék megalakulása

szükségeltetvén, az elnök felolvasta a behívott esküdtek névsorát. A behívottak közül nem jelentek meg Erreth Lajos dr. és Lechner Viktor, kik halaszthatatlan teendőikkel igazolták elmaradásukat. Tolnai Géza dr.-nak nem volt kézbesíthető a behívás, mert ő időközben siklói lakos lett.

E szerint az esküdtek kiegészítéseül három esküdtképes egyénre volt szükség, de a hallgatóság közül nem választhattak, mert alig volt pár hallgatója a pörnek. Megindult hát az esküdtek keresése s belekerült fél órába, míg találtak három esküdtet, Pintér József dr., Deutsch Antal dr. és Kaufer Jenő dr. személyében, kikkel azután ki lesz a harminchat szám.

Következett erre az esküdtek kisorsolása. Vádlott nem élt a visszavetés jogával; a vádhatóság képviselője is csak Hamedli Gyulát kifogásolta, a ki — mint hírelt — gyengélkedése miatt egy sem vehetett volna részt az egész végtárgyaláson.

Az esküdtszék ezek alapján a következőleg alakult meg: Müller János dr., Csukás Zoltán, Kaufer Jenő dr., Haksch Lajos, Szekrényessy Ferenc dr., Peterdi Ferenc, Halász Géza, Cserta Vince, Deutsch Antal dr., Angyal Pál dr., Bence Sándor és Salamon József. Pótesküdtéknek kisorsoltattak: Oblath Adolf és Auguszt Ferenc.

Az esküdtek elfoglalván helyeiket, az elnök a fenti névsort újra felolvasta és az esküdtszék megalakulását jelentette ki. Ezután kivette az esküt az esküdtektől s tíz óra előtt tíz perccel tért át

a tényállás

ismertetésére. Ugyanis apunknak, a „Pécsi Figyelő“-nek 1896. évi december 29-én megjelent 297-ik számában »Utolsó sorozat« címen

„* jellel egy vezércikk jelent meg, melyért az öszkormány sajtó útján elkövetett nyilvános rágalmazás és becsületsértés miatt sajtópört indított. Báró Bánffy Dezső miniszterelnök 1897. január 6-án kelt felhatalmazással ugyanis megbizta a kir. ügyészséget, hogy az ő és az öszkormány nevében indítsa meg a vádat a cikk szerzője ellen a btkv. 270. §-a értelmében. A vizsgálat során a cikk szerzőjéül Ballier Sándor, lapunk akkori segéd-szerkesztője — ki folyó év január elsejével lapunk kötelekéből kilépett — konstatáltatott, a cikk kézírata beszereztetett s Ballier Sándor a cikk szerzőségét el is vállalta.

Ezek előadása után következett

a vádlott kihallgatása.

Ballier Sándor az általános kérdésekre előadja, hogy született Nagyváradon, 38 éves, róm. kath. vallású, nős, gyermektelen, vagyona nincs, hírlapíró.

Elnök: Lakása?

Vádlott: Jelenleg Pécs, de már holnap Budapesten fogok lakni.

Elnök: Volt-e már sajtóvétségért büntetve?

Vádlott: Egyszer, nyolcnapos államfogházra.

Elnök figyelmezteti még a vádhatóság képviselőjét és a vádlottat a törvény és egy más iránti tiszteletre s elrende

a vádlel

felolvasását. Günsberger Lajos jegyzőkönyvvezető felolvassa a vádlelet, mely az „Utolsó sorozat“ című cikk következő passzusait inkriminálja:

1. annyi tény, hogy a kik nem részesültek efféle dekorációban, élelmes, mozgó ügynökök által fel lettek szólítva, hogy ha épen vágyódásuk van egy kis gomblyukszalagra, hát jó pénzért — kinek-kinek anyagi viszonyaihoz mért tarifa szerint — kaphatnak belőle. Csak meg kell kérdezni azokat az ugynevezett nagyobb kiállítókat, azok majd kellő fogalmat nyújtanak a szives érdeklődőknek, hogy micsoda jeles börze folyt az ezredévi kiállításon. Proviziokból élelmes ágensek vagyont szereztek maguknak, a miből lehet következtetni, hogy mily rengeteg volt az öszszeg, a mely kitüntetések fejében befolyt nem ugyan az államkincstárba, hanem — a választási kasszába, a minek létezését és grasszállását maga dicső kormányelnökünk is beismerte századvégi cinizmussal. — A cikk ugyanis a millenniumi kiállítás 400 kitüntettjével foglalkozott s erről irván, a következő inkriminált kifejezést is használja:

megindult a holtak városa felé s zarándokolt hozzájuk egész nap, hogy lerőjja sirukon a hála, a kegyelet és a szeretet adóját. Vegre is, talán nem oly nagy áldozat az, ha egy napot egy esztendőből a halottaknak adunk, a kik szerettek, küzdöttek, míg éltek, míg ők is kimentek halottak napján a holtak országába, melynek ma már csendes lakói?! Csekélyke idő egy esztendőben ez az egy nap s nem nagy megerőltetés kell a sirok mellett gyászba borulva állni, ha jól esik az élőknek, ha hallják a fényesen kivilágított sir dicséretét a bármész nép ajkairól. Vérző szível állni azonban a kedves halott sirja mellett; beletemetni könyes szemek kutató tekintetét a lobogó lángokba; keresni a csillagokat a fekete égen; sóhajtani az elhunyt lelke után, a ki örül a boldog hit szerint, ha testének pihenőhelyét fényben úszva látja — ez a halottak napjának szomorú, kínos boldogsága. És addig nem félünk a romlottságtól, nem félünk az emberiség sülyedésétől, míg halottainak kegyelettel adózik, míg halottak napján megindul az élők városa a holtak városa felé s nekik szentel egy napot, azoknak, a kik nem élnek, nem küzdenek, nem szenvednek már.

... És a kik nem hurcolkodnak többé! Mert furcsa iróniája a lakbér szabályokat csináló uraknak, hogy épen Mindenszentek ünnepe, halottak napjára teszik a költözökös

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Siromra . . .

Siromra, hogyha meghalok,
Ne ültessetek virágot;
A sir, hová kívánkozom,
Már készen áll és oly virágos,
Hogy szebbé tenni nem lehet:
Én öntözöm magam naponta,
Égetőn forró könnyemet
Virágtól dús hantjára ontva.

Siromhoz, hogyha meghalok,
Ne járjatok ki sohasem;
A sirt, hová nyugodni térek,
Én minden nap felkeresem
S elgondolom, a síri álom
Mily végnélkül nyugodt lehet,
Nem bántják, miként e világon,
Hiu ábrándok lelkemet.

Siromra, hogyha meghalok,
Emléket se emeljetek;
A sirt, hová majd eltemetnek,
Elfeledni úgy sem lehet.
Nincs elrejtve, ott áll az útban;
Ki arra jár, mindenki látja;

Ósvényén jární úgy tanultam
Szomorú, gyászos árvaságba!

Siromhoz, hogyha meghalok,
Leragyog majd a nap sugára,
S rá fénylenek a csillagok
A csendes, néma éjszakába.
S ha felkelek a föld porából,
Éjfélkor rémes szellemórán,
Ábrándozom bimbónylásról
S pillangót látok őszi rózsán.

Sirom lesz a te sirod, édes!
A hol majd újra megtalálom,
A mi eltűnt a földről véled:
Én hű szerelmem s boldogságom.
Ott fogok majd pihenni nálad,
Ki üdvöt leltem két karodban.
S meghallják, a kik arra járnak,
A mikor szívünk összedobban!

Honthy István.

Heti krónika.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Kinek halottja van, az gyászolt e héten. Gyászolt, mert most halottak napja, az az egy nap az esztendőben, mikor háromszázhatvan-negy nap küzdelmeit elhagyva, az élők városa

2. A kitüntetéseknek egyetlen és főcélja volt minél több mamelukot beliferálni abba a képviselőháznak nevezett taposó malomba. Már pedig a cél szentesíti az eszközöket, ez a mottója a nemzet bárójának.

Azt mondja továbbá a cikk:

3. A bécsi aniszemíták örömjongással fogadták ezt az utolsó kiállítási kitüntetési serieszt, mint a mi nagyban a malmukra hajtja a vizet; a román, lengyel, tót, cseh, szerb, horvát lapok pedig egyre-másra irogatják a cikkelyeket arról a megváltozott közmondásról, hogy »Budapesten pénzért minden vehető. Ezek a nemzetiségi lapok, melyek ádáz gyűlölettel, telelarmázzák a művelt külföldet, hogy Magyarországon csak a »lopni«-re konjugációja járja minden variációban s hogy a magyar nem való egyéb, mint olyan hivatalokba, a hol fő a mellékjövedelem; ugyan minő véleménynyel lehetnek felőlünk azok az angolok, franciák vagy németek, a kik madártávlatból nézik azt az országos vásárt, mely nálunk minden téren folyik. A polgárt megvásárolják kis bankóval, az író, a szókimondást nagyobb bankóval, a gentryt szája ize szerint való hivattal, a hiut címekekkel, kitüntetésekkel s a zsidót, no azt ugyan nem vásárolják meg mindeniket, hanem a gazdagabbját egyszerűen megfektetik csupán csak azért, hogy egy kutyabőrön azt állítják róla, hogy olyan nemes ember, akár csak Rákócy, Bocskay, vagy Hunyady. — Majd így szól:

4.) Magyarország az egyetlen ország, mely megtűri ilyesmiket, a hol évek óta elnézik, hogy a fővárosban két kétes ekzsztencia kiállítási kitüntetésekkel kereskedjék a szélrózsa minden irányában. Hisz csak a mult évben rántottuk le két ilyen jeles szédelő firmáról a leplet épen a »Pécsi Figyelő«-ben, a mely közleményünket reprodukálta az egész fővárosi sajtó, s ezek az uriforma emberek még ma is szabadon járnak, s épen ők voltak azok, kik ágenseket foglalkoztatva, bizonyos közcélra való áldozatok hozatalát ajánlották azoknak, a kik egy-egy kisebb rendjelet szerettek volna megmutogatni odahaza a komptoirban s munkásaiknak.

Végül a befejező részben mindezt általánosítja a kormánylyal s így fejezi be:

5.) A mi kormányunk azonban ilyesmikkel nem törődik; mit neki az igazi érdem, tehetség, ha az nem szegődik az ő szolgálatába? . . . Így estek aztán el a jó pécsiek is, a többi sok sok között, a millennáris kitüntetésről.

Ez öt inkriminált pont az 1878. évi V. t.-c. 258. és 261. §§-iba ütköző s a btkv. 262.

idejét. Ugy látszik, dokumentálni akarták ezzel, hogy bizony e földi élet nem más, mint szenvedés. Mert kell-e nagyobb szenvedés a hurcolkodásnál, a lakásváltoztatásnál, mikor az ember két-három napig úgy van, mint Mohammed koporsója az ég és föld között; van lakása, de nem találja benne helyét a rendtelenség miatt?!

Node hát elmúlt a költözködés napja, sőt immár a hete is, miként elmúlik minden a világon.

Csak egy nem mulik el, az — adósságszínálás. Mert hiszen, kérem, ki volna jobban rajta, hogy Pécs városának ne legyen adóssága, mint a városatyák? Ők minden áron meg szeretnék szüntetni a város adósságait, de ha — nem lehet. Ők dehogy csinálnának egy krajcár adósságot is, de ha — muszáj. A nem lehet és a muszáj pedig olyan nagy ur, hogy azok előtt az akarat meghajol és lábaikhoz omlik, különösen ha nem valami erős legény a talpán. Azután meg, hát ki tehet arról, ha a temetők kezdenek betelni? A halottaknak nem lehet ám felmondani, náluk nincs Mindenszentek napja, se május elseje, így hát ha betelik egy temető, kell gondoskodni ujról. Már pedig még temetőt se adnak ingyen; ahhoz is pénz kell, még pedig nem is kevés. Viszont épen azért kell új vágóhid, mert az emberek nagyon fogyanak. Ha kevesen leszünk, sok lesz a hus és

§. minősülő s a 270. §. szerint üldözendő nyilvános rágalalmazást és becsületsértést képezvén, a megindított sajtóügyi vizsgálat során a cikk szerzőségét és érte a felelősséget Ballier Sándor vállalta el s azért a vádlevél szerint első sorban felelős s ellene ezek alapján a királyi ügyészség vádat emelt. A vádlevél 1898. május 25-én kelt.

Felolvasása után az elnök figyelmezteti a vádlottat, hogy a 49. §. értelmében joga van a vádlevélre észrevételeit nyomban megtenni, vagy az inkriminált cikk felolvasása utánra halaszthatja.

Vádlott kijelenti, hogy az inkriminált cikk felolvasása után fogja észrevételeit elmondani.

Günsberger Lajos jegyzőkönyvvezető felolvassa az inkriminált cikket egész terjedelmében.

Az elégtétel.

Ballier Sándor az inkriminált cikk felolvasása után előadja nyilatkozatát a következőkben:

— A cikk szerzője én vagyok, de azt egy pécsi előkelő és magasállású egyéniségtől szerzett információk alapján irtam meg. Mivel az illető tekintélynek, előkelőségnek örvend, az információk valódiságában nem kételkedhettem. Mikor beperelt a kormány, kértem az illetőtől a bizonyítékokat, de semmit sem kaptam; sőt megfenyegetett, hogy ha meg is nevezném őt, el fogja tagadni. Elvállaltam hát a cikkért a felelősséget a magam bőrére s most reméltem, hogy bizonyítékokat szerezhetek be, csaknem három évig elhúztam a dolgot. De mindig úgy voltam s a jelen helyzetben is úgy vagyok, hogy nem vagyok képes bebizonyítani semmit, csak nyomozni. Mélyen sajnálom, hogy azokat megirtam; megbánva tettemet, hogy teljesen alaptalan információk alapján a sértő cikket kibocsájtottam, kérem a vádhatóság képviselőjét, boesásson meg nekem a kormány nevében és legyen olyan kegyes megelégedni eme nyilatkozatommal.

Elnök: Vádlott tehát a szerzőséget elismeri. Kérem a vádhatóság képviselőjét észrevételei megtételére.

Zsolnay György, kir. főügyész helyettes előadja, hogy miután vádlott kijelentette, miszerint a becsületsértést és rágalalmazást bebizonyítani nem képes s hogy a cikket másnak sugallata után irta, másnak kívánatára tette közzé, de melyet megbán s érte ünnepélyesen bocsánatot kért, ennél fogva ő meghatalmazása folytán a vádat elejti s kéri az ügyben az eljárás megszüntetését.

Elnök: Az ügyészi indítvány felett a bíróság határozatot hozni visszavonul.

mesés olcsó; ez pedig nemzetgazdasági szempontból káros lesz, mert lerontja az állattenyésztés haladását. De ha csinálunk fényesen berendezett vágóhidat, akkor meg kell fizetnünk a mészárosokat borsosan a vágatásért, hogy az a vágóhid a költségeknek kamatait csak félig is behozza. Arról aztán a mészárosok majd csak gondoskodnak, hogy drága legyen a hus és felszálljon a szarvasmarha, birka és sertés ára.

Nos, hát ki vetheti szemére a torony alatti uraknak, hogy ők nem töltenek tiszta vizet a pohárba?

Azonban a viz miatt is sok szóbeszéd volt e héten. A városatyákat is foglalkoztatta a vizes kérdés, de még inkább a városatyák kebeléből kiküldött bizottságot, a mely egy egész délutánt eltöltött azzal, hogy elhatározta, miszerint — máskor határoz. Csoda, hogy a mai deputációs világban Jupiter Pluviuszhoz nem küldenek egy monstre deputációt, hogy ereszse meg az ég csatornáit s növeszse meg a hegyek vizeit, hogy ne legyen többé vízhiány. Hiszen az mindegy lenne, ha Jupiter Pluviusz olyan „nesze semmi, fogd meg jól“ választ is adna, mint Bánffyék a baja-báttaszéki hid ügyében . . . csak egy kormánypárti lapszerkesztőt kellene a küldöttségbe bevenni s az olyan rózsás színben festené le a választ, hogy Jupiter Pluviusz kö-

Az esküdteket a jegyzői szobába csukták, a bíróság pedig a kis tanácssterembe vonult. Egy negyedórai tanácskozás után a bíróság és az esküdtek bevonultak a terembe és Sávell Kálmán elnök kihirdette ő felsége a király nevében a bíróság határozatát.

A határozat szerint a sajtóbíróság az ügyben a további eljárást megszünteti, hivatkozással a btkv. 268 ik szakasza 17-ik fejezetére, mely szerint a jelen ügyben csak a sértett fél kívánságára indítható meg az eljárás s a 116. §. értelmében a sértett fél vádját visszavonhatja. Költségek egyik részről sem merültek fel.

És ezzel vége volt a régóta húzódó sajtópernek s az elnök berekesztette délelőtt fél-tizenegykor a tárgyalást, megköszönvén az esküdtek megjelenését.

A keresk. és iparkamara ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. nov. 5.

A pécsi keresk. és iparkamara ma délután 3 órakor saját helyiségében rendes ülést tartott. Az ülésen Littke József elnököt; jelen voltak Ullmann M. Károly és Ratkovics Ferenc alelnökök s megjelent összesen 20 kamarai tag.

Az elnök 3 órakor megnyitotta az ülést s a jegyzőkönyv hitelesítésére Teleki (Tauszig) Zsigmondot és Schmelzer Ferencet kérte fel.

Az ülés első tárgya volt az elnöki előterjesztések megtétele. Az előterjesztések között örvendetes tudomásul szolgált a keresk. miniszter leirata arról, hogy a Zsolnay-gyári ipariskolát segíeyezni fogja, mi által az iskola állami jellegű lesz.

Több leiratot és átiratot egyszerűen tudomásul vevén az ülés, az elnök bejelentette, hogy az Erzsébet királyné szoboralap javára a kamara egész területén 128 forint gyűlt össze.

A m. kir. államvasutak igazgatósága értesíti a kamarát, hogy a pécsi vasuti állomásnál külön borraktárak és pincék lesznek építve, mire nézve kikéri a kamara véleményét.

A kereskedelmi miniszter leirata a kamarai titkárok időközönkénti ülésezéséről — melyet már lapunkban közöltünk — az ülés által tudomásul vétetvén, az elnöki bejelentések sora ezzel véget ért.

Második tárgy volt a kamarai iroda ügyforgalmi jelentése, melyet az ülés helyeslőleg vett tudomásul.

A tárgyalási ügyek között első volt a nyeket sirna haragjában és mindjárt lenne — viz!

Mivelhogy »mi görögök«, azaz hogy mi önkormányzati joggal felruházott városok, egész önkormányzatunkat azzal gyakoroljuk, hogy a legkülönbébb bizottságokat küldjük ki bajaink orvoslására s azok aztán, miként a sok szakács, eltözik a levest, hát megemlékezhetünk e hét krónikájában még egy bizottságról, mely e héten szintén működött. E bizottság a szinügyi nagybizottságnak a fia, tehát kisbizottság. Az apa, már mint a nagybizottság, férjhez akarná adni a leányát, Tháliát és mivel ő maga már nem boldogul a völegényjelölttel, kiküldte hát a fiát, hogy az beszéljen vele. De a fiu hogyan járt? Egyszerűen — megugrott előle a völegényjelölt. Pedig azt mondják, hogy a szive vonzaná a leányhoz, de a praktikusságban kiművelt esze kevesli a hozományt és most azt akarja, hogy többet kapjon a leánynyal, ezért bujkál a házasság elől.

Ennyi helyi eseményhez a heti krónikának sok is lenne még valami nagyobb szenzáció.

Szenzáció különben nem igen volt a magasabbrangu események sorában sem. A novemberi előléptetések is megjötték a katonaságnál és az egygyel több csillagok felvarratván, ma már az új hadnagyok, főhadnagyok, kapitányok és felebbvalóik úgy érzik magukat,

keresk. miniszter leirata Zomba község vásáranak állandó áthelyezése ügyében. Az ülés, miután semmi ok sem forog fenn, mely az áthelyezés ellen szólna, a kérelmet megadhatónak véleményezte.

A tárgyalási ügyek másodikik volt az előnkés javaslat a *bortörvény végrehajtásánál* tapasztalható eljárás tárgyában. A bortörvény végrehajtásánál éppen a napokban — a javaslat szerint — oly incidens történt, mely sérelmes volt. Miért is a kamarának az ilyen eljárás ellen állást kell foglalnia. A rendőrség és a borbíró bizottság eszközölje az esetleg szükséges vizsgálatot s ne kerüljék meg a helybeli hatóságot az idegenek. Az egész eljárás tendenciózus irány látszik. Nem személyről, hanem tényről van szó. A kamarának törekvése, hogy szolid legyen a kereskedelem és ipar, de sérelmet nem tűrhet el. A javaslat indítványozza tehát, hogy felterjesztés intéztesse a miniszterhez, hogy a jövőben hasonló esetben a helyi rendőrséget és borbizottságot ne mellőzze az esetleges borvizsgálatoknál s lehetőleg titokban folyják a vizsgálat. Mert az eddig kiszivárgott borvizsgálati hírek is nagy károkat okoztak a helyi borkereskedelemnek. Oda kell törekedni, hogy jövőre ilyen esetek ne forduljanak elő.

Erre Zaráy Károly dr. felolvasta az előnkés által javasolt felterjesztést.

Eizer János a felterjesztés ellen szólalt fel, mert időelöttinek találja azt. Meglehet, hogy a konkrét esetben vizsgálat alatt álló borkereskedőt elítélik s akkor a kamara blamáva lenne.

Littke József elnök kijelenti, hogy ő a felterjesztés egyes pontjait szintén nem fogadhatja el. Nem szabad a vizsgálatot kritika alá vonni, hanem elvbeli kérdésre hivatkozva, általánosságban kell tartani a felterjesztést. A főispán és Kardos Kálmán orsz. képviselő is helyteleníti a budapesti államrendőrség eljárását s indítványozza, hogy külön felterjesztésben kérje a kamara az állami vegyészeti hivatal felállítását.

Szóltak még a kérdéshez Weiller Nep. János, újból Eizer János, majd Teleki Zsigmond, kiknek felszólalása után az ülés a módosított felterjesztést fogadta el.

Következett ezután a kamara jövő évi költségvetésének megállapítása. A költségelölírányzat az eddigi korlátok között mozog. Hogy több a kiadás a tavalyinál, oka, hogy keresk. és ipari oktatási célokra 2500 frt irányoztatik elő az eddigi 400—500 frt helyett. Az összes kiadás 11.466 frt, mely a 12.000

mintha sohse lettek volna azok a bizonyos — kadetok! Sőt ez a hét még a civileknek is hozott katonai örömeiket, mert most volt a *tiszti főszemle*, az uniformisok napja, mikor a tartalékos férjek és családapák — no, nem ebbeli, hanem katonai mivoltukban tartalékosok — felvehették a fényes uniformist és végigdefilírozhattak karddal az oldalukon az utcákon.

Bizonyára nem cseréltek volna ekkor magával a német császárral sem, a ki pedig Jeruzsálemben ünnepeltette magát e héten. Bár — mint a fáma híreszteli — megijedt holmi bombáktól és járulékaiktól s hirtelen visszaindult Berlinbe. S most haza fog érni, a nélkül, hogy Jeruzsálem után — Makót is megnézné, pedig ki Jeruzsálemet látta, Makót is egyugyanazon fáradsággal megnézheti, bár tudvalevőleg Makó nagyon messze van Jeruzsálemtől.

A politikai élet is messze volt e héten az egyhanguságtól. Az ellenzék ostromolta a kormányt s bár ennek segítségére siettek még a pécsi mamelukok is azzal az obstrukció ellenes indítvánnyal, azért bizony nem bírták visszaverni az ellenzék támadásait.

És egy héttel ismét rövidebb lett a Bánffy-kormány élete. Ez olyan tény, a mit nem tagadhat a legmegrögzöttebb mameluk sem!

Kövágó Örs.

frton felüli bevételeiből fedezetet talál. Az idők szomorú jelenségeül szolgál azonban annak konstataciója, hogy a kamarai illetékekből befolyó összeg évről-évre csökken. Az állam 500 frttal járul a bevételekhez, mely összeget az építő iparosok tantolyamára utalványozza.

Tolnamegye alispánjának átirata a *bo-gyiszlói rév* vámdíjszabályzatának véleményezése iránt volt az utolsó előtti tárgy. Miután a szabályzat tételei hasonló magasak — sőt némelyik olcsóbb is — mint a többi rév vámtételei, az engedélyt a következő hat évre megadhatónak véleményezi a kamara.

Utolsó tárgy volt az osztrák-magyar bank pécsi fiókintézetének átirata váltóbírálok ajánlása iránt. A kilépett 4 bíráló helyére 6 egyén lévén ajánlandó, három évre ajánlatnak: *Krausz Mór, Lechner Antal, Cs. Schapfringer Gusztáv, Szeifritz Antal, Vargha Elek és Alt Jakab.*

Ezzel az ülés — a melyen résztvevő borkereskedők még visszamaradtak, hogy megbeszéljék a borkezelő helyiségek ügyét — egynegyed öt órakor ért véget.

Hirek.

Pécs, 1898. nov. 5.

Színházi hét.

Előre is kijelentjük, hogy ha van olyan menyecske, a kinek férje kaszinótag és a mult szombaton csak hajnalban vetődött haza az aggodó hitves mellé, az ne gondolja, hogy az ő férje akkor a kaszinóban tartott színész-bankettől tért haza.

Nem és ezerszer nem! Semmi leleplezési szándék nem vezet bennünket s ha már az esetleg későn hazatért férjeknek ebbeli bűne feledve, illetve megbocsájtva van, ne vesse e néhány sor a vizsály üszkét a megbékélt házastelek közé.

De tartozunk az igazsághoz hiven megemlékezni arról, hogy a mult szombaton mulatának színészeink és színésznőink (már persze az elsőrangúak) a kaszinóban, hová néhány buzgó pártolója és csodálója a művészetnek, sőt az is lehet, hogy csupán a női szépségnek, meginvitálta őket.

Persze szívesen fogadták a meghívást és a mint a színi előadás befejeztével elsötétültek a színház épületének ablakai, felhangzott a kaszinóban Rác Gusztai zenéje s mellette kezdődött a vacsorázás, mulatás.

Hogy milyen jókedv volt a banketten, azt legjobban bizonyítja az, hogy városunk előkelőségének egy örökilju tagja másnap dicsekedve emlegette a jogászfianak: »Na gyerekek, az este még én is táncoltam csárdást! Természetes, hogy ez az este már reggel felé volt és a dicsekvésben volt egy kis óvatosság is, már tudniillik az, hogy jobb az ilyesmit a gyerekeknek apjuktól magától megtudni, ha már megtörtént.

Bizony csak reggel lett vége annak a mulatságnak (némelyek szerint három, mások szerint hét órakor van most reggel) és csak az volt némileg baj, hogy a sok szép fiatal, táncolni vágyó színésznőt a legfessebb húszárfóhadnagyon kívül csak a jogászság Nestora táncoltatta. Pedig haj de elkelt volna egy pár jó táncos, ha lett volna! Hanem azért sikerült és kedélyes volt a mulatság így is és a vendégek, valamint a vendéglátók is meg vannak elégedve eredményével.

A héten különben szomorú dolgokkal is foglalkoztak a művészet apostolai. Ők is megemlékeztek elhunyt kartársukról, a kinek hamvai a pécsi temetőben porladnak és összerakva szerény filléreiket, gondoskodtak arról, hogy a fölé domboruló sir ne maradjon jeltelen s halottak napján fel legyen diszítve az is akként, mint a többi sírok voltak e napon.

Feszült várakozással tekintettünk a péntek elé, a mikorra össze voltak hívva a színházi bizottság tagjai, hogy meghallgassák So-

mogyi Károly igazgató válaszát, hogy ugyan hajlandó-e tovább is megtartani a pécsi színházat? De bizony a dolog még most sem dőlt el, mert a direktor inkább elutazott Pécsről semmint e választ megadja előbb, mint meggyőződést szerzett arról, hogy vajjon kilátással pályázhat-e egy másik, zsirosabb színház elnyeréseért s csak az esetben volna hajlandó Pécsset megtartani, ha másra reménye nem lehetne. Szóval nem mi vagyunk azok, akik válogathatunk, sőt kérdés, hogy egyáltalában kapunk-e egy direktort, a ki pályázik a színházunkért?

Mert az igaz, hogy olyan társulattal, mint a milyen Somogyié az idén, szívesen beérjük, bár némi hiányai ennek most is vannak, de elenyészőleg csekélyek ezek a tavalyiakhoz képest. A műsor változatosságáról is gondoskodik a direktor s például a Gésákat, a mely e hó tizenhétcadikán kerül színre *Szekula Sárka, Lipcsey Józsa, Szohner Olga és Bérciné* fogják adni. Olyan gárda, a melyből egy is elég vonzóerővel bír; hát még a négy együttvéve.

El is vannak foglalva a betanulással, próbákkal ugy a szereplők, mint a rendezők és napról-napra szorgalmasan készülnek ugy a Gésák, mint a többi új darabok betanulásával és betanításával.

A héten különben alig történt valami megemlékezés méltó a színpadon, de a kulisszák mögött ugy látszik, a közel jövőben érdekes dolgok fognak történni; még csak egy elejtett szó, egy-egy szereplőnek tündetőleg felhangzott tapsok, a másoknak szóló tet-szésnyilvánításokat megszüntetni akaró pisse-gések jelzik a közelgő vihart, a melynek előjeleit már észrevehette a figyelmes szemlélő és a kitörést kíváncsian várja a hét krónikása, hogy arról részletesen informálhassa a közönséget. (Tsi.)

Napirend 1898. november hó 6-án és 7-én.

Naptár: vasárnap, nov. 6. — Róm. kath.: Lénárd. — Prot.: Lénárd. — Görög-kel.: (okt. 25.) Marcel. — Zsidó: March. 21. — Nap kél 6 óra 37 perckor; nyugszik 4 óra 18 perckor. — Hold kél 11 óra 3 perckor éjjel; nyugszik délután 45 perckor. Hold utolsó negyede 2 órakor délután. — Hétfő, nov. 7. — Róm. kath.: Engelbert. — Prot.: Engelbert. — Görög-kel. (okt. 26.) Demeter. — Zsidó: March. 22. — Nap kél 6 óra 38 perckor; nyugszik 4 óra 17 perckor. — Hold kél éjjelkor; nyugszik 1 óra 2 perckor délután.

Időjárás. Kilitás a központi meteorológiai intézet jelzése szerinti: enyhe idő, helyenkint csapadék várható.

Budaikülvárosi Kath. Kőr estélye a Vigadóban este 8 órakor.

Színház: vasárnap d. u. »Parasztkisasszony«; este »Vöröshaju«. Hétfőn »Bohém-élet«.

— (Imre napja.) Ma Imre napja volt, megyénk és városunk két közszeretben álló oszlopos tagjának névünnepe. Báró Fejérváry Imre dr. Baranyavármegye és Pécs szab. kir. város főispánjának és Majorossy Imre polgármesternek volt a névnapja. A főispánt a megyei tisztviselők kara, élükön *Trixler Károly* alispánnal, a következő szövegű emlék-iven üdvözölték: »Baranyavármegye tisztviselő kara Méltóságos Komlóskeresztesi Fejérváry Imre doktor Baranya vármegye és Pécs szab. kir. város főispánjának az őszinte és igaz szív őszintén megngilatkozó tiszta és meleg érzésével fejezi ki iránta viseltető tiszteletét, szeretetét és nagybecsülését névnapja alkalmából, kívánván, hogy a jóságos Isten, az összehaza, a kormányzására bízott törvényhatóságok, ugy mélyen tisztelt családja és a vármegye tisztikara számára sokáig éltesse! Pécsen, 1898. novembtr 5-én.« A főispáni titkári hivatalban már kora délelőtti órákban a városi tisztviselői kar s városunk előkelő társadalmának számos tagjai, valamint

a helyőrség előkelőségei fejezték ki az ünneptelt főispán iránti szeretetük szülte jó kívánságait. Városunk számos egyleteinek küldöttségei is aláírták a kitett ívet. *Majorossy* Imre polgármesternél a városi hivatalok tisztikara *Tróber* Aladár főjegyző, a rendőrségi tisztviselők *Vaszary* Gyula főkapitány vezetése alatt tisztelegtek. A városi számvevőség nevében *Deutsch* Kornél főszámvevő gratulált. A polgármester meghatva köszönte meg a vele szemben tanusított ragaszkodás eme őszinte megnyilatkozását, a testületi tisztelgések véget értek.

— **(Katonai utóállítás.)** Ma délelőtt tartották a Solz féle sörházban a katonai utóállítást. A bizottság elnöke *Koszits* Kamil főjegyző volt. Résztvettek a bizottságban, a közös hadsereg részéről *Duralia*, a honvédség részéről *Horváth* őrnagy, kerületi hadkiegészítő parancsnokok és a ezredorvos. Utóállításra jelentkeztek *tizenheten*. Ezek közül a szülők keresetképtelensége miatt *tizenöt*. Ezeknek legnagyobb része azonban a felmentésre előadott indokokat nem tudta kellőleg igazolni. Ezeket bevették katonának. A fősorozás elmulasztása folytán ketten jelentkeztek, kiket az orvosi vizsgálat katonai szolgálatra alkalmatlannak talált.

— **(Hivatalos vizsgálat.)** Lapunk tegnapi estéjében már megírtuk, hogy báró *Fejérváry* Imre dr. főispán tegnapelőtt Sásdra utazott, a főszolgabírói hivatal ügykezelésének megvizsgálása céljából, ahonnan még tegnap este visszaérkezett Pécsre és a hivatalvizsgálat folytatására *Lechner* Viktor első aljegyzőt és *Denk* Lajos számvevőt küldte ki.

— **(Pályázat.)** A pécsváradi m. kir. adóhivatalnál egy adótárnoki állás van üresedésben. Pályázati kérvények 14 nap alatt adandók be a pécsi kir. pénzügyigazgatóságához.

— **(Adományok.)** A pécsi jótékony nőegylet Erzsébet alapja javára jánosi *Engel* Gyula 5 frtot, dr. *Rákossy* Imréné 1 forintot adományozott. A népkonyhára a *Petőly*-asztaltársaság gyűjtését, 5 frtot is itt nyugtazza a nőegylet.

— **(Uj tisztiorvosok.)** A Budapesten október 3—26. napjain tartott tisztiorvosi vizsgálatokon dr. *Ungár* Jenő, mágocsi gyakorlóorvos és dr. *Uthy* István, ózdi helyettes járásorvos, tisztiorvosokká képesítették.

— **(Fényes esküvő.)** Fényes esküvő volt ma délután négy órakor a pécsi kerületi anyakönyvvezető előtt. *Majorossy* Győző, pécsi 8-ik honvédhuszárezredbeli hadnagy, *Majorossy* Imre polgármester fia lépett házasságra *Szily* Mária, *Szily* János magánzó és neje *Likl* Aurelia leányával. Tanuk *Berec* Károly kereskedő és *Szily* Tamás nagybirtokos voltak. A polgári esketés után délután 5 órakor az új házások a róm. kath. székesegyházban áldatták meg frigyüket.

— **(Kórházi szédelgők.)** A küszöbön álló téli idény kezdetével egyre nő azon szerencsétlenek száma, kiknek nem juttatott a sors mindennapi kenyeret és meleg szobát osztályrészül. Nyomoruk által kényszerülten követnek el aztán olyan dolgokat, melyek által vagy a közrenddel, vagy a büntető törvénnyel jönnek összeütközésbe. A társadalom két ilyen szerencsétlenére hívja fel a budapesti államrendőrség a vidéki rendőrkapitányságok figyel-

mét. *Schteinhardt* Vince és *Löbl* Antal a fővárosból kitiltott foglalkozás nélküli emberek ezek, akik abból tengetik életüket, hogy betegséget színelve, a fővárosi vagy vidéki kórházakba felvétetik magukat, ahol élelem és meleg szoba van. Ha a szédelgők véletlenül Pécsre tévednének — a figyelmeztetés folytán — itt is kellő fogadtatásban részesülnek.

— **(Engedélyezett kegydíj.)** Pécs szabad királyi város köztörvényhatósági bizottsága *Sabini* Károlyné, néhai *Sabini* Károly volt városi segédvégrehajtó özvegyének 120 frt évi kegydíjat engedélyezett.

— **(Estély a Vigadóban.)** A pécsbudaikülvárosi polgárok Katholikus Köre holnap (vasárnap) tartja első estélyét a Vigadóban. Az estélyen a Polgári Daloskör is közreműködik, elénekelvén *Huber* K. szabadságdalát s ugyanattól népdalokat. Lesz az estélyen — mint már jeleztük is — szavalat és felolvasás is s természetesen műsor után tánc következik, melyhez a zenét *Korodi* Károly zenekara szolgáltatja. Reméljük, hogy a fiatal egyesület ez első estélye siker dolgában méltó kezdete lesz a sikerült estélyek sorozatának.

— **(Tiszteletbeli főszolgabírák.)** Báró *Fejérváry* Imre főispán *Forray* Valér pécsi és *Jilly* Viktor dárdai szolgabírákat tiszteletbeli főszolgabírákká nevezte ki.

— **(Temetés.)** Ma délután 3 órakor helyezték örök nyugalomra *Dorsch* Pált, a pécsi takarékpénztár tisztviselőjét, a budaikülvárosi temetőben. A temetésen a pécsi takarékpénztár igazgatósága és tisztviselőikara is megjelent, valamint a városi tisztviselők nagyobb része.

— **(Iskolai szünet.)** Az ifjuság véd-szentjeként tiszteli szent Imre herceget, az első magyar király fiát, kinek névünnepe ma volt. Ez alkalomból ma a főgimnázium ifjusága reggel 8 órakor misét hallgatott a belvárosi plébánia-templomban s az előadások a főgimnáziumban szüneteltek.

— **(Pórujárt férj.)** Ugyancsak megjárta ám *Sántha* Pál rácvárosi lakos a napokban. Halamelyik rácvárosi korcsmában vidáman kártyáztatott egyik cimborája, *Rác* Vince munkással, mignem elfogyott a pénze. *Rác* ekkor abba akarta hagyni a játékot, azonban *Sánthát* már annyira elragadta a játékszenvedély, hogy verben forgó szemekkel, piros arccal ordította:

— Erre a kártyára a feleségem teszem!
Ha megnyered a tied.

Rác Vince — bár legényember — eleinte szabódott az eleven tétel ellen, de később mégis ráállt.

Osztottak és *Sántha* vesztett. Elvesztette a feleségét. Másnap persze megbánta a borgözös fejjel tett tételt s elment *Ráchoz*, a hol sirva könyörgött, hogy ne kívánja a kártyaadósság kiegyenlítését, mire a játszótárs nagylelkűen lemondott. De *Sántháné* valahogy megtudta a furcsa dolgot, hogy férje őtet elkártyázta s tegnap megszökött az urától. A pórujárt férj most mindenütt keresteti a feleségét, akit vissza akar magához édesgetni.

— **(Baleset a Dunán.)** *Jellmann* József apatini községi jegyző tegnapelőtt délután *Langauer* Lajos dr. községi orvos társaságában csónakon akart átmenni a Duna tulsó partján levő bérelt földjére. A csónak utköz-

ben fölfordult és mind a ketten beleestek a Dunába. Szerencsére sikerült bekapaszkodniok a csónak szélébe és így tartották fenn magukat mintegy másfél óra hosszáig. Ekkor végre néhány halász érkezett a baleset színhelyére, a kik kimentették a két embert veszedelmes helyzetükből. A baleset nagy kárt okozott a jegyzőnek: hatszáz forintnyi ezüst pénze, a mit a munkások kifizetésére vitt magával, beleveszett a Dunába.

— **(Feltört méhes.)** A város határában levő méhesek egyikét az elmúlt éjjel eddig ismeretlen tettesek feltörték, a méheket trágyafüsttel elkábitották és három kaptár lépés mézet elloptak. A tetteseket a rendőrség nyomozza.

— **(Járványos sertésvész.)** *Kis-Harsány* községben a napokban a sertésvész járványszerűen lépett fel. A zárlatot elrendelték.

— **(Az iparos tanoncok iskoláztatása.)** Dacára a hatóság számos felhívásának, a tanoncokat tartó kereskedők és iparosok még ma sem fordítanak elég gondot a tanoncok iskoláztatásának ellenőrzésére. Pedig saját érdekükben is meg kellene tenniük, mert a m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter szigorúan utasítván a hatóságot az iparos tanoncok iskoláztatásának ellenőrzésére, a rendőrség a felettes hatóságától kényszerítette, kénytelen leendő az iskola-mulasztó tanoncok gazdái ellen az 1884. évi XVI. t. c. 157. §-ának rendelkezéseit alkalmazni, mely szerint a minimális büntetés husz forint pénzbírság. A gazdák eddig azt a kifogást használták a hatósági felhívások és figyelmeztetések ellen, hogy tanoncaik a kiszabott időben mindenkor távoznak az üzletből, azt azonban, hogy ez idő alatt tényleg látogatják-e az iskolát, ellenőrizni nem tudják. Ez azonban nem áll, mert minden egyes ipariskolai tanulónak meg van a maga látogatási könyvecskéje, melyben a megjelenés napja, órája és az ott töltött tanórák száma pontosan be lesz jegyezve. S így a kereskedők és iparosok saját érdekükben is cselekszenek, ha tanoncaikat az ipariskolák pontos látogatására szorítják.

— **(Festetich-szobor.)** Az Országos magyar gazdasági egyesület gróf *Festetich* Györgynek, hazánk legelső gazdasági tanintézetete, a keszthelyi *Georgikon* megalapítójának szobrát óhajt emelni s e célból a gazdaközönség körében a mai nappal a gyűjtést megindította. A szobor létesítésének eszméjét *Darányi* földmivelésügyi miniszter vetette föl, a *Georgikon*nak múlt évben megtartott százéves jubileuma alkalmából. Az Országos magyar gazdasági egyesület egy szobor-bizottságot alakított, mely az O. M. G. E. igazgatótanácsának tagjaiból, a földmivelésügyi miniszter, *Zala vármegye* törvényhatósága, *Keszthely* város és a keszthelyi gazdasági tanintézet kiküldötteiből alakult meg. A szobor céljaira eddig az Országos magyar gazdasági egyesület 1000 koronát, *Darányi* földmivelésügyi miniszter 1000 koronát és gróf *Dessewffy* Aurél, a szobor bizottság elnöke 200 koronát adományoztak.

— **(Gondatlan legények.)** *Klombauer* Miklós szökei korcsmáros fia és néhány cimborája, kik alaposan beszédelőzdködtek az ujborból, részeg fejjel bementek a szénával teli pajtába, s ott pipáztak, pálinkáztak

reggelig, mert az a korcsmáros, az ivóból kiutasította őket. Valamelyiknek a pipájából kiesett a parázs, amitől a körülöttük felhalmozott széna tüzet fogott, melyet csak nagy nehezen sikerült eloltani. A gondatlan suhancokat majd a bíróság számoltatja vigyázatlanságukért.

— (**Gyanus ember.**) *Csurjok* Péter napszamos tegnap egy értékes aranygyűrűt hurcolt itt Pécsen ékszerüzletről-ékszerüzletre eladás végett. Az egyik helyen feltűnt a napszamos nem épen ajánló külseje, mi az ékszerészt arra készítette, hogy rendőrért küldjön. A rendőrség lefűlelte a gyanus urat, aki azt vallotta, hogy a gyűrűt nagybátyjától nászajándékkul kapta. A rendőrség bizonyítékok hiányában már-már hitt a legártatlanabb képpel előadott védelemnek, midőn váratlanul *Leyn Mihály* székédi molnár — ki valahogyan neszt vette a dolognak — mint káros jelentkezett s előadta, hogy a kérdéses gyűrű az övé s hogy ő azt három hónappal ezelőtt elvesztette, amidőn *Csurjok Péter* nála mint molnárségéd volt alkalmazva. Valószínű, hogy *Csurjok* akkor megtalálta a gyűrűt s csak most volt bátorsága azt áruba bocsájtani, midőn hitte, hogy a dolog már feledésbe ment. A rendőrség a gyűrűtőlvajt letartóztatta.

— (**Föltaláló gyermek.**) Bizonyára már mindenkinek feltűnt, hogy a gyermekek mekkora leleményességgel eszelnek ki újabb meg újabb játékszereket. És ennek a leleményességnek igen sok és gyakran óriási jelentőségű találmány köszönhető. Így például a messzelátót is gyermek találta föl. Egy hollandi szemüveg-készítő gyermekei ugyanis egyszer a boltjuk ajtaja előtt néhány pohárral játszottak. Két poharat egymásra tettek és azokon keresztül nézegettek. Ekkor nagy csodálkozásukra azt tapasztalták, hogy a poharakon keresztül a szomszédos templomtorony szélkakasa hozzájuk olyan közel látszott, hogy szinte megfoghatták. A dolgot eimondták az apjuknak, aki a tünemény okát kereste és a teleszkop nemsokára fel volt találva. — A ma használatban levő petroleumlámpákat egy *Argan* nevű szegény svájci ember találta föl. De az ő eredeti találmánya nagyon tökéletlen szerszám volt, mert *Argan* még nem ismerte a ma használatos lámpa cilindereket. Ezt az ő kis öcscse találta föl. *Argan* ugyanis egy nap az általa szerkesztett olajlámpa gyér világánál dolgoztatott, miközben öcscse egy üveggel játszadozott, amelynek a feneke ki volt törve. A kis fiu azzal mulatott, hogy az üveghengert a legkülönbözőbb tárgyakra ráhuzta. Végül az a gondolata támadt, hogy a mécses is leborítja vele. Mihelyt ezt megtette, a láng megnövekedett és kétszeres erővel világított. Ez a dolog nem kerülte el *Argan* figyelmét és néhány nap múlva készen volt a cilinderes lámpa, mely évtizedeken át a legtökéletesebb világító eszköz volt.

— (**Az újságírók sorsjátéka**) iránt a magyar társadalom összes rétegeiben a legmelegebb érdeklődés és rokonszenv nyilvánul. Testületek és intézetek, méltányolva az újságírói sorsjáték céljának egyfelől humanitárius, másfelől kulturcélú és mindenképen nemzeti természetét, a legszivesebb jóindulattal támogatják az annak megvalósítására irányozott törekvéseket. Valóban példátlan ez a jelenség a sorsjáték terén. A magyar katolikus főpapság magatartása igazán jellemző arra a felfogásra, mely az újságírói sorsjáték dögében uralkodik. Újabban dr. *Schlauch* nagyváradi bíboros püspök 300 drb. sorsjegyért 150 frtot, *Samassa* egri érsek hasonlóképpen 300 drb sorsjegyért 150 frtot, *Hornig* veszprémi püspök 200 drb. sorsjegyért 100 frtot, *Hetyey* pécsi püspök 100 drb. sorsjegyért

50 frtot, küldött be a sorsjáték kezelőségének. Az újságírói sorsjáték különben oly kiváló nyereségy-kilátásokat nyújt, melyek ezt a sorsjátékot páratlaná teszik. Tehintettel arra, hogy egy 50 kros sorsjeggyel hat huzáson lehet játszani, egy huzáson való résztvétel körülbelül csak 8 krba kerül. Ezzel szemben áll az, hogy ugyanazzal az egy sorsjeggyel olyan hat főnyereségre van kilátás, melynek összege nem kevesebb mint 200.000 korona. Így tehát a sorsjátékkal össze fűződő nemes cél előmozdítása mellett azok, a kik sorsjegyeket vásárolnak a gyakorlati sikerek számára is szerfölött kecsegtető kilátásokat szereznek meg. A sorsjáték kezelősége, mely eddig intézetek és testületek számára küldötte meg a sorsjegyeket, most az ország kiváló magánosainak is megkönnyíti a sorsjegyek megszerzését az által, hogy nekik ezeket megküldi. Remélhető, hogy az a példa, melyet eddig az intézetek és testületek, meg a nagylelkű magyar katolikus főpapok nyújtottak, követőkre talál a magánosoknál is és ezek is hozzájárulnak ahhoz, hogy az újságírói sorsjáték humanus és egyuttal hazafias célja megvalósítsék. Ez kívánatos is. E végből óhajtható, hogy azok, kik a sorsjáték kezelőségétől a küldendő 10 drb. sorsjegyet megkapják, ezeket megtartsák és az érték járó összeget a sorsjáték kezelőségének (Budapest, VI., Kossuth Lajos-utca 1. sz. a.) mielőbb megküldjék.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1898. november 5. reggeli 7 órákor.

Barometer (redukált) = 61.0 mm. (súlyedő.)
Hőmérsék = 14.3 °C
> maximuma : 18.2 °C
> minimuma : 10.9 °C
Párányomás : 11.9 mm.
Relatív nedvesség : 98%
Felhőzet : 10.0 N bs.
Szélirány s erő :
Csapadék 24 órai : 0.9 mm. köd.
Esős, borult, enyhe.

Dr. *Czire*.

Művészet, irodalom.

○ **Bohém élet.** Regényből szindarabot faragni, mindig szerencsétlen vállalkozás, mert egy regény cselekménye egészen más méretekben mozog, mint a színmű s így természetesen, hogy a dramatizálás mindig a regény alakjainak kényszerzubbonyba való bujtatását jelenti. Mit szóljunk aztán az olyan vállalkozáshoz, a mely színpadi használatra gyúr át olyan regényt, a milyen a *Murger Henrié*, a melyben a vékonyka cselekmény inkább csak keretül szolgál a jellem- és helyzetrajzok kaleidoszkopszerű változatainak. Őt felvonáson keresztül nem kaptunk egy felvonásra való cselekményt, a szereplők jönnek, mennek, beszélnek a bohém élet bizarságairól, mintha csak fölolvások lennének, de maguk alig viszik előre a cselekményt. A darabnak ez az organikus hibája volt az oka annak, hogy közönségünk az este sehogy sem tudott fölmelegedni, sőt helylyel-közzel a fáradtság és unalom borította sötét leplét a nézőterre. Pedig a szereplők elkövetek mindent, hogy az érdeklődést a darab alakjai iránt fölkeltsék és ébren tartsák. Ebben az első helyet tagadhatlanul *Kovács Mariska* vívta ki magának, ez a kedves megjelenésű, törekvő színésznő, a ki szemünk láttára rövid idő alatt a művészetben való haladásnak igazán elismerésre méltó példáját szolgáltatva. Mijé már valódi művészi alakítás számba ment, oly igaz érzéssel, természetességgel és finom diszkrécióval játszotta meg az önzetlenül s könnyelmű környezetében is tisztán szerető leány szerepét. Együtt osztóztott vele a sikerben *Bihari*, a csapongó lelkületű költő, *Rodolphe* szerepének gondos, finom alakításával. *Szohner* Olga mint

Musette ügyesen mozgott, de kissé tulságosan is kidomborította a szerep természetében rejlő frivol vonásokat, ríktó színekkel ecsetelt ott is, ahol halvány vonásokkal inkább csak sejtetni kellett volna a vastag realizmust. E három főalak mellett *Peterdi* (*Durandin*), *Dalli* (*Marcell*), *Balla* (*Chaunard*), *Erdélyi* (*Baptiste*) ügyes összjátéka szintén elismerést érdemel, a rendezés is jó volt, csak a hosszú fölvonások ellen lehetne kifogást tennünk, ha nem tudnók, hogy ezek a színpad szerencsétlen, szűk strukturája mellett alig kerülhetők el. A darab és a színpad hibái okozták tehát, hogy a közönség, mely a nézőteret csaknem egészen megtöltötte, 11 órákor (és nem 10 $\frac{1}{4}$ órákor, mint a színlap kilátásba helyezte) szinte megkönnyebülten szemlélte a függöny végső legördültét.

○ **Hamupipőke unokahugom.** A *Légrády* testvérek kiadásában megjelenő »Legjobb könyvek« című regénytárnak legújabb kötete most került ki a könyvpiacra. *Leon de Tiusean* írta ezt a művet, amely rendkívül bájos történetet foglal magában. A »Hamupipőke unokahugom« egyike ama kedves regényeknek, amik a fiatalokat és az öregeket egyaránt érdeklik. Egyszerű, keresetlen előadásban meséli el az író azt az egyszerű és keresetlen históriát, amely két sziv szerelmét foglalja magában s amely az ifju pár boldogságával nyer befejezést. A legkedvesebben megrajzolt leányalakok egyike a hősnője, a kis hamupipőke unokahug, aki szinte rejtelmes körülmények között került a kastélyba s aki mindenkit elbájol. Az események, a szenzációs részletek *Leon de Tiusean* regényében nem kergetik egymást, de az epizodok felette szívhöz szölok. Az olvasó, ha végig futott a lapokon, nem végzett ezzel a regénnyel, mert vissza-visszatér hozzá, hogy újból gyönyörködjék benne. »Hamupipőke unokahugom« mindössze egy kötetre terjed s így ötven krajcárért megszerezhető ugy a regénytár kiadóhivatalában (váci körut 78), mint minden könyvkereskedésben, ahol eddig megjelent kötetek együttesen, mint egyenként is megkaphatók, kötetenként egy koronáért.

○ **Gazdák zsebnaptára.** A jövő 1899-iki évre szóló »Gazdák zsebnaptára«, mely huszonhetedik évfolyamába lépett, immár megjelent. A csinos kötésű, vaskos zsebnaptár, amit dr. *Lónyay* Ferenc, miniszteri osztálytanácsos szerkesztett, a rendes naptári részen kívül sok olyan közleményt nyújt, a mi a gazdákat érdekli. Mindezek után következnek a jegyzéknapló, amelynek dátummal elátott üres lapjai fölöslegessé teszik a jegyzőkönyveket. A keménykötésű és írónnal ellátott »Gazdák zsebnaptára« egész kis lexicon, mit a gazdasággal foglalkozók aligha nélkülözhetnek. Ára 1 frt 60 kr. bérmentes ajánlott megküldéssel 1 frt 75 kr. és a *Légrády* testvérek könyvkiadó hivatalában váci körut 78.) rendelhető meg.

○ **Uj zeneművek.** Rózsavölgyi és társa os. és kir. udv. zenekereskedés kiadásában most jelent meg egy gyönyörű keringő ; *Une nuit sur le Bosphore* (Egy éj a Bosporuson) *Someier* *Ferdinánd* előnyösen ismert szerzőtől, kiknek legújabb művét a konstantinápolyi diszebéd alkalmával nagy sikerrel adták elő. *Bátran* mondhatjuk, hogy *Strauss* *Blaue Donau*-*Walcerje* óta nem hallottunk olyan fülbe-mászó keringőt. Ára 1 frt 20 kr. *Faulwetter* *Antal* a híres katona karmester egy kedves kis aprósággal gazdagította meg a zene piacot, melynek címe : *Vagues roules* (*Sajkáló habok*) igen jellemző. Ezen kedves és melodikus szalondarabocska kezdő zongorásoknak igen sok örömet fog szerezni, ára 1 kor. 25 fil. *Zsadányi* *Armand* kitünő hazánkfia egy új vállalat első füzetjét jelentette meg magánhegedűre, melynek címe : *Régi magyar zenegyöngyei* *T. Lavotta*. A füzet a következő négy

számot tartalmazza 1 sz. Ábránd Vagy Pannonia felé . . . 2 sz. Induló. Indulás Pannoniába . . . 3 sz. Keserv. A szegény szerencsését várja . . . 4 sz. Lassu magyar, Első szerelem . . . Ezen gyönyörű régi magyar zenekincsek újruhában jelennek meg előttünk, de úgy talán még jobban fogják a magyar zene iránt érdeklődő közönség tetszését megnyerni. Az átiratok brillánsok és még sem igen nehezek. A füzet, melyet a legmelegebben ajánlhatunk. 1 frtba kerül. Kutchera Alajos a most annyira kedvelt bécsi zeneszerző »Es ist vorbei« címmel egy igen poetikus költeménnyel szerepel és Bapua Eduardo az olasz népénekesek nagymestere, kinek művei eddig a világhírű Ricordi cégnél jelentek meg, Il Soldato címmel egy olasz népdalt komponált, mely nemsokára mindenütt hallható lesz. A dal kedves egyszerű és roppant fülbemászó ára 1 kor. 25 fil.

Közgazdaság.

□ **A vetések állása és a mezőgazdasági állapot 1898. évi október 30-án,** a földművelésügyi magyar királyi ministeriumhoz a gazdasági tudósítókól beérkezett jelentés szerint a következő: Október hó folyamán az országban bő esőzések voltak s a több helyen nagy mértékben kiszáradt talaj kellően átázott, úgy hogy a szántás és vetés is nagyjára még elég jókor befejezhető volt. A porhanyossá vált talajon különben a munkálatok gyorsan is haladtak s ma már az ország nagy részében a buza és rozs szépen zöldel. Általában a gabona vetések szépek és erőteljesek. Férgek és egerek csakis a felvidéki vármegyékben okoznak kisebbmértvű károkat. A repce sok helyen foltos és gyenge, helyenkint azonban kifogástalanul áll. A répaszedés és itt-ott még a kukoricatörés folyamatban van. A répa átlag közép- és jó közepertmest adott. A cukorrépa cukortartalma kevés kivétellel jó. A kukorica terméshozama részben jó, részben közepes, nagyjára azonban csak gyenge közepes volt. A szürettel a gazdák elkészültek; az eredmény mennyiségileg ritka helyen volt kielégítő, míg minőségileg tulnyomó részben várokozásokon felül sikerült a termés. A must cukortartalma bőséges s ennek folytán jó minőségű szinborra van kilátás. A jószág kedvező csapadékus és enyhe időjárás következtébe a legelőkre járhat s ott meg is találja a takarmány szükségletét.

□ **Szállítási kedvezmény.** A m. kir. államvasutak a kir. szab. pécs-barcsi és alvinc-nagyszében-vöröstoronyi h. é. vasutal egyetemben közli, hogy Szász-Sebesről, a nevezett vasutak bármely állomására, alanti kedvezmény engedélyeztetett:

- I. Az áruosztályozás V. 5. tétele alá tartozó vas és acél, vas- és acél-árak,
- II. Az áruosztályozás V. 6. tétele alá tartozó vas és acél, vas- és acél-árak,
- III. Közönséges vasekék,
- IV. Vasból készült kocsitengelyek és sodrony szegeknek következő feltételek melletti feladásánál:

1.) Az I., II., III., IV., alatt felsorolt összes cikkek után: a) tetszésszerű mennyiség feladásánál; b) kocsi- és fuvarlevelenkint 5000 kg.-ért való díjfizetés mellett.

2.) A II. alatt felsorolt cikkek után kocsi- és fuvarlevelenkint legalább 10,000 kg.-ért való díjfizetés mellett.

3.) Az I., III. és IV. alatt felsorolt cikkek után kocsi- és fuvarlevelenkint legalább 10,000 kg.-ért való díjfizetés mellett az 1. a) tétel után az 1 osztály díjtételei; az 1. b) tétel után az 1 osztálynak 10 %-kal rövidített díjtételei; 2.) tétel után, magyarországi állomásokra való szállítása esetén, a B) osztály, Magyarország határain túl való szállítás esetén, a C) osztály díjtételei; 3.) tétel után a C) osztály díjtételei rovatolás után nyerne alkalmazást. — Ezen kedvezményt Pécs mindkét állomása élvezheti.

tály, Magyarország határain túl való szállítás esetén, a C) osztály díjtételei; 3.) tétel után a C) osztály díjtételei rovatolás után nyerne alkalmazást. — Ezen kedvezményt Pécs mindkét állomása élvezheti.

Egy népellenesség. Mindazok a hátrányok, a melyeket az oly sok családban divatozó, rendszeres babkávélvezet okoz, s az egészségre, különösen pedig az ideg és szív működésre károsan hatnak, hirneves orvosok és egészségtanárok által ma már oly meggyőzőleg kimutattak, hogy azt mindenki saját maga megfigyelheti és megállapíthatja. Ezek a hátrányok, a mint épen az utolsó években szerzett tapasztalatok tanítják, gyakran az idegrendszer teljes megrongálásáig, szívbénulásig (szélhűdés) stb. fokozódnak, s azért méltán nevezhetjük a babkávét a szó szoros értelmében »népellenesség«-nek, kivált hogy sok milliót visz ki évente a külföldre. Az a háziasszony, a ki a mostani olcsó árak által elcsábítva még több babkávét fogyaszt mint azelőtt, abban a jóhiszeműségben, hogy egy jobb reggelit készíthet, kétszeresen csalódik. A babkávét egymagában véve kétséges élvezet, a mely csak a divat által vált szokássá. Adjunk valakinek babkávét, a ki azt még soha sem itta, annak az bizonyára sokáig nem fog ízleni, a mint ezt a kis gyermekeknél eléggé gyakran észlelhetjük. Nem volna-e már elérkezett ideje annak, hogy ezen szokáson változtassunk? a mit oly olcsón és kényelmesen megtehetnők. A családok százezrei megváltoztatták már e szokást a saját és övéik jóvoltáért és háztartásukba bevezették a Kathreiner-féle malátakávét, a mely részint mint legjobb pótkávét szolgál a babkávéhoz, mert annak káros hatását enyhíti, részint pedig, egészségi szempontból, tisztán is élveztetik. A mi tehát oly sok családban tartós eredményként eléretet, miért ne történhetne az minden család javára? Sajnos, hogy ebben a tekintetben is a speculáció garázdálkodik kevésbé értékes utánzatokkal. Gyakran voltunk már abban a helyzetben, hogy ere óva intettünk mindenkit s ezen intésünk következménye az lett, hogy minden háziasszony a bevásárlásnál gondosan ügyel, is arra, hogy csakis eredeti csomagokat vegyen, a melyek a Kathreiner nevére és Kneipp páter arcképét védjegyül viselik. Csakis az elővigyázat által lehetünk biztosak valódi Kathreiner-féle malátakávét szerezhetni, a mely a babkávét ízét és zamatját bírja és ezáltal egyedül felel meg azon várokozásnak, a melyet egy hasznos és izletes malátakávétől méltán megkövetelhetünk.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése november 5-én. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Nagyon zajos ülése volt ma a képviselőháznak. Az izgatottság mindjárt az ülés elején vette kezdetét, mikor Láng Lajos elnöklő alelnök bemutatta Csongrádmegye hirhedt feliratát az obstrukció ellen, mit a kormánypárt eljenzéssel fogadott, míg az ellenzéken »le vele!« és »abcug!« kiáltások hangzottak föl.

Első szónok Lázár Árpád volt, kinek beszéde alatt egyszerre észrevették, hogy Lepsényi is a teremben van, mi a függetlenségi pártan nagy mozgást idézett elő.

A folyosón tanácskoztak, hogy mittevek legyenek. A néppárt kijelentette, hogy Lepsényit nem tekintik hozzájuk tartozónak, végre Bolgár Ferenc fölvilágosította Lepsényit, hogy jelenlétével rossz szolgálatot tesz az ellenzéknek, mire az eltávozott.

Lázár után Bogyay Máté és Buzáth Ferenc beszéltek nagy hatással.

Fáy István rámutatott az ország elszegényedésére, követelte a Desseffy-ügy tisztázását s azzal végezte beszédét, hogy a kormánypárt segítsen eltüntetni Bánffy-t, vagy legalább arra a szögre akasztani, a melyre a bihari pontokat akasztották. (Nagy tetszés balról.)

Utána Tibád Antal rámutat a törvénytelenségekre egész légiójára, a melyeket a Bánffy-kormány elkövetett. Így az Erzsébet-rendet is Goluchowszky készítette, a király jóváhagyta s csak utólag tudatták Bánffyval, ez tehát nem magyar rendjel, hiszen az adományozásokat nem is ellenjegyezte Bánffy. Beszédét azzal végzi, hogy nem adja meg a kormánynak az indemnitást, mert képes fejünkre gyujtani a házat.

Láng elnök javasolja, hogy az interpellációk szerdára tűzessenek ki, míg az ellenzék hétfőre követeli azok kitűzését.

Láng elnök: A házszabályok értelmében interpellációkat hétfőre nem lehet tűzni, csak sürgős esetekben. (Felkiáltások balról: ez sürgős!)

Elnök szavazásra bocsátja a kérdést, de az ellenzék névszerűtlen szavazást kér, mire Gajáry Ödön jelentkezett szólásra a házszabályokhoz. Az ellenzék óriási zajjal fogadta ezt a vállalkozást és sűrűn hangzott balról a felkiáltás: már megint feltolakodik!

Gajáry konstatálni kívánja, hogy ha a bejelentett interpelláció sürgős, akkor rögtön elmondható, bár el is múlt már 2 óra, ha pedig nem sürgős, akkor elhagyható szerdára is. Nem is ez a baj, hanem az, hogy az ellenzék névszerűtlen szavazást akar provokálni, a minek pedig ebben a kérdésben nincsen helye. (Viharos abcug kiáltások.)

Elnök felolvassa az idevonatkozó házszabályt, mire Polonyi szintén névszerűtlen szavazást kér.

Pulszky Ágost jelentkezett ezután óriási zajban szólásra s kijelentette, hogy nincsen helye névszerűtlen szavazásnak.

Szentiványi Árpád, majd Gajáry Ödön felszólalásai után Sima Ferenc kijelenti, hogy a házszabályokhoz akar szólni, de utalva az izgatott hangulatra, kéri, hogy engedjék hétfőn beszélni. (Tetszés balról: »Nem lehet, nem lehet« felkiáltások jobbról.)

Elnök: A házszabályoknak melyik pontja alapján kéri ezt?

Sima Ferenc: Mert két óra elmúlt.

Elnök: Csak a napirenden levő vitát lehet ebből az okból félbeszakítani.

Dániel miniszter: Ugy van, ezt a vitát nem lehet félbeszakítani. (Ohó! ohé!)

Elnök: Azért nem is engedem a kérdés tárgyalását.

Ezt az elnöki kijelentést óriási zaj követte; Polonyi felkiáltott: Ez a házszabály megsértése! (Gulyos nevetés jobbról.)

Most a jobboldalról Mezei Mór kezd szólni, de a nagy zajban elveszik a hangja, mire balról kiabálják: Jöjjön előre, hol van? Helyre, helyre, mert nem látjuk. Mezei azonban Bánffy intésére leült s az elnök kimondja, hogy hétfőn fognak szavazni névszerűtlen a kérdés fölött, hogy az interpellációk mikor tartassanak meg.

»Majd hétfőn találkozunk!« — ezzel a kiáltással üdvözölte az ellenzék kivonulás közben a Bánffy-huszárokat.

TÁVIRATOK.

— **Semmitőszéki vizsgálat a Dreyfus-ügyben.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A párisi »Figaro« szerint a semmitőszék eltökélt szándéka, hogy kihallgatja Freycinet hadügyminisztert és beéri nyilatkozatával anélkül, hogy a titkos ügyiratokat megvizsgálja.

— **Picquard szabadlábbon.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A párisi »Fronde« fenntartással jelenti, hogy Picquard ezredest ma, pörének beszüntetésével kapcsolatosan szabadon bocsátják.

Nyilt-tér.*)

Nyilatkozat.

En Ballier Sándor, a „Pécsi Figyelő“ politikai napilap volt munkatársa, ez ujság 1896. december hó 29-én megjelent 297. számában „Utolsó sorozat“ címmel, az ezredéves országos kiállítás kiállítóinak kitüntetése alkalmából írott cikkemben azt állítottam, hogy a rendjelekkel valóságos kereskedés folyt s „meg kellene kérdezni azokat az ugynevezett nagyobb kiállítókat, a kik majd kellő fogalmat nyújtanak a szives érdeklődőknek, hogy mi csoda jeles börze folyt az ezredévi kiállításon. Proviziókból élelmes ágensek vagyont szereztek maguknak, a miből lehet következtetni, hogy mily rengeteg összeg volt az, a mely kitüntetések fejében befolyt, nem ugyan az államkincstárba, hanem a választási kasszába.“

Ezen állításom következtében a pécsi királyi ügyészség, a kormány nyilvános rágalmazása címén, sajtópert indított ellenem.

Az eljárás folyamán mi sem állt volna utjában annak, hogy állításom valódiságát bebizonyítsam, mely azután biztosította volna felmentésemet.

Ámde, ezennel töredelmesen elismerem, hogy sem a cikk írása idején nem volt és most sincs semmi néven nevezendő adatom vagy bizonyítékom állításom bizonyítására s hogy ennélfogva állításom hijján volt és hijján van most is minden ténybeli tudomásomnak.

E nyilatkozatot a „Pécsi Figyelő“-ben — hol cikkem napvilágot látott — a való igazság konstatálása érdekében kötelességemnek fogom ismerni kiadni.

Pécsett, 1898. július 8-án.

Ballier Sándor.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal elelősséget a Szerkesztő.

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Kronon
alkálikus természetes
savanyuvíz

Mint NYÁLKA OLDÓ SZER
ugy magában mint meleg tejjel vegyítve
**KÖHÖGÉSNÉL, REKEDTSÉG-
NÉL, TÜDŐHURUTNÁL stb.**

legjobb gyógyszerrel ajánltatik.
**NEHEZEN EMÉSZTŐ, GYOMOR-
HURUTNÁL KITÜNŐ HATÁSA
VAN!**

Mindenütt kapható!

Dr. GÁL JENŐ

fog- és szájspecialista

uj takarékpénztári palota.

Rendel d. e. 9—12; d. u. 2—6-ig.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.

Ezen hirneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúzná, tag-szagatásnál és meghüleséknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., csász. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).



Nagy lámparaktár



Király (fő) utca 15.

a Hattyu udvarban.

A közelgő idényre a legszebb újdonságokkal szereltetett föl; rendkívül nagy a választék

villamos csillárok, gáz és petroleum-lámpákban,

melyek tetemesen olcsóbban árusíttatnak el, mint bárhol.

Nagy raktár van

villamos izzótestekben,

melyek olcsó áraik mellett, hosszú égési időtartam, valamint állandó fényerő által a többi gyártmányokkal szemben kitűnnek.

Ugyanott lámpa-átalakítások, javítások elfogad-
tatnak és a leggyorsabban eszközöltetnek.

MESTRITS JENŐ

épület és műlakatos

Király-utca 38. sz. **Pécsett** Percel-utca 35. sz.

Ajánlja jól berendezett üzletét mindennemű

épület- és műlakatos munkák,

erkély-, sár-, lépcső- és kerítés-rácsoszatok, valamint vaskapuk és csillárok vertvasból, továbbá biztonsági zárok és rekeszek, zajtalan görredőnyök, ponyva-gépezetek, villamos csengők, vízvezeték és angol closett-berendezések, a legkitünőbb asztal-tűzhelyek, központ fűtő (central) kályhák, mindennemű díszítőmunkák vert vasból való rajz- és stilszerű elkészítésére a legszolidabb kivitelben.

Segédgépek javítását s egyáltalán minden e szakmába vágó munkát elvállalok.

Midőn üzletemet a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlom, előre is biztosítom **árain versenyképességéről**, valamint gyors és pontos kiszolgálásról.

Tisztelettel

Mestrits Jenő.

Alólirt főelárusító által több nagy nyeremény között
f. év márczius hó 22-én



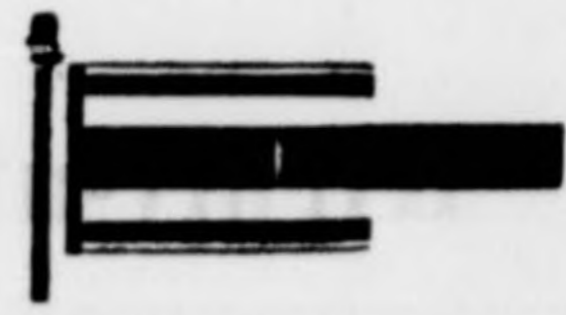
60,000 kor.



f. év április hó 6-án a



600,000 kor.



jutalomdíj fizettetett ki.

LEGNAGYOBB NYEREMÉNY A LEGSZERENCSESEBB ESETBEN

EGY MILLIÓ KORONA.

Első osztályu eredeti sorsjegyek árai :

egy egész
6.— frt

egy fél
3.— frt

egy negyed
1.50 frt

egy nyolczad
75 kr.

A sorsjegyeket utánvétellel küldöm, de az összeg postautalványon vagy ajánlott levélben is be-
küldhető. A hivatalos tervezetet minden megrendeléshez ingyen melléklek. A huzási jegyzéket minden
további felszólítás nélkül a huzás megtörténte után azonnal beküldöm.

Sziveskedjék b. megrendelését mielőbb hozzám, mint a sorsjegyek eladásával megbízott főelárusítóhoz juttatni

Bihari Ede

**BUDAPEST,
Granátos-utcza 14.**

HUZÁS
1898. november 17. és 18-án.

100,000 sorsjegy
50,000 nyeremény.



Figyelem!!!

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint **több évek óta fennálló Kazinczy-utcai cipész-üzletemet november hó 1-én**

Ferenciek-utca 6-ik szám alá Sipőcz-gyógyszertár átellenében, **helyeztem át.**

Bátorkodom t. c. megrendelőimhez azon kéréssel fordulni, hogy további megrendeléseiket sziveskedjenek részemre fenntartani.

Miután ezen áthelyezéssel üzletem is megnagyobbittam, elvállalok mindennemű női-, férfi-, gyermek- és hibás lábához orthopédiai cipőket, valamint lovagló-, vadász- és dísz-csizmákat, melyeket mérték után gyorsan és pontosan készítek.

A nagyérdemű közönség kegyes pártfogását kérve maradtam teljes tisztelettel

Bottlik Imre,
cipész.

— Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan készíttetnek. —

Előfizetési felhívás!!

„PILLANGÓ”

társadalmi és művészeti élcslapra
(Magyar Fillegende Blätter).

ÉLCLAP, melynek Magyarországon nincsen párja.

ÉLCLAP, mely nem a politika mezején botanizál a humor után.

ÉLCLAP, a mely nem a pikantéria pezsgő forrásából meríti anyagát.

ÉLCLAP, mely nem bánt személyeket.

ÉLCLAP, amelynek egyedüli célja az, hogy mulattasson, ecsettél és tollal összehordva a társadalom derűs jeleneteit, olykor-olykor tollhegyre szurva egy-egy félszogséget is, hogy okuljon rajta az, akit illet.

A „PILLANGÓ” a család lapja. Apa, anya bátran kezébe adhatják e lapot a kicsinyeknek is. Elolvashatja a serdülő lányka épügy, amint elolvashatja az a kis konyeleskedő iskolás fiu is, a ki azt hiszi, hogy neki már mindent szabad olvasni. — Nincs benne semmi, a mi megmételvez, számüzve van hasábjairól a kétértelműség.

A „PILLANGÓ” illusztrációi vetélkednek a külföld hasonló kiadványaival és minden szalon díszét képezik.

Ingyen küldjük a „PILLANGÓT” 1898. október hó 1-étől három hónapon át mindenkinek, a ki már most 1899. évre előfizet.

Ingyen küldünk mutatványszámot mindenkinek, a ki erre felkér bennünket.

A „PILLANGÓ”
előfizetési ára:

Egész évre 4 frt. — Fél évre 2 frt. — Negyed évre 1 frt.

Legcélszerűbben tehet előfizetni postautalvánnyal.

A „PILLANGÓ” kiadóhivatala:
BUDAPEST,
VI. ker., Teréz-körút 35, I. em.



Allandó nagy

Butor-kiállítás

Pécsett, Király-utca és Széchenyi-tér sarkán
a „Pécsi takarékpénztár” régi helyiségeiben

Mindennemű asztalos és kárpitozott butorokból

**Ebédlők
Hálószobák
Uri szoba
Salon és
Boudoir berendezések.**

Ó-német, Renaissance, Barock, Angol és Ampir kivitelben.

Rendkívüli olcsó árak.

Ugyiszintén Angol és mindennemű I. rangú gyártmányu
kerékpárok (bicykli)
raktára.

FRIEDMANN KÁROLY és GÜNSBERGER
nagy-kanizsai villamos üzemű butor gyárának raktárában.

